

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Регионални семинар о заштити индустријског дизајна

Значај заштите индустријског дизајна за развој појединих грана индустрије и националне привреде

Београд, 27 – 28.06.2011. године

Катарина Чавор

Саветник у групи за дизајн
и ознаке географског порекла

Дефиниција

- Индустијски дизајн је тродимензионални или дводимензионални изглед целог производа или његовог дела
- Одређен је визуелним карактеристикама, а посебно:
 - линијама
 - контурама
 - бојом
 - обликом
 - текстуром
 - материјалима

- Може такође бити сложени производ, односно производ који је састављен од више делова који могу да буду замењени и који омогућавају састављање и растављање производа.

Шта може да се штити индустријским дизајном

- Индустријски или занатски предмети
- Делови који су намењени за спајање у сложен производ
- Паковање производа
- Графички симболи

Шта не може да се штити индустријским дизајном

- Рачунарски програми
- Производи код којих је спољашњи изглед искључиво одређен техничком функцијом

Индустријски дизајн је примарно естетске природе и мора бити погодан за индустријску и занатску производњу.

Мали осврт на индустрију

- Према врсти производа индустрија се дели на:
 - тешку индустрију
 - лаку индустрију

Гране тешке индустрије су:

- енергетика
- рударство
- металургија
- електро индустрија
- хемијска индустрија

Гране лаке индустрије су:

- прехранбена индустрија
- текстилна индустрија
- дрвна индустрија
- дуванска индустрија
- графичка индустрија
- индустрија грађевинских материјала

- Већина предузећа у оквиру ових грана индустрије је суочена са све већим изазовом да обезбеди производе чији ће спољни облици бити нови, бољи, атрактивнији и који ће запасти за око потрошачима и задржати њихово интересовање.
- Прави је изазов бити сналажљивији, креативнији и иновативнији од конкурената у свим аспектима пословања, од конципирања нових идеја и њиховог преточавања у производе до ефикасног и рентабилног пласмана тих производа на тржиште и остваривања разумног профита у односу на извршено улагање.

Примери заштићених индустријских дизајна појединих грана индустрије

Хемијска индустрија

- У оквиру хемијске индустрије заштита индустријским дизајном може да се огледа у форми паковања и то код **Индустрије боја и лакова**, као и пољопривредних хемикалија попут ђубрива, пестицида и слично.

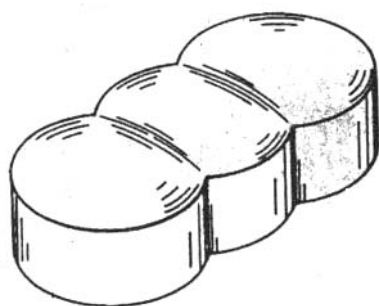
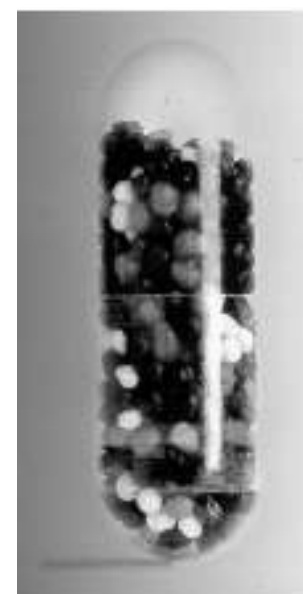
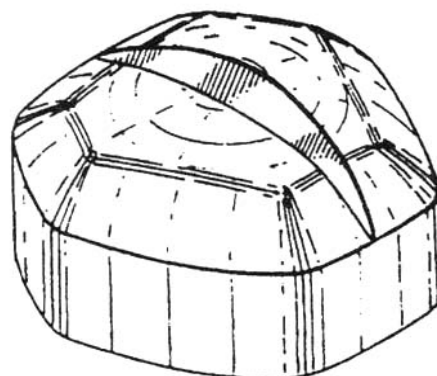

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

- У форми спољних облика прозвода, односно таблета, пастила, капсула, паковања, кутија, боца и разних амбалажа код **Фармацеутске индустрије.**

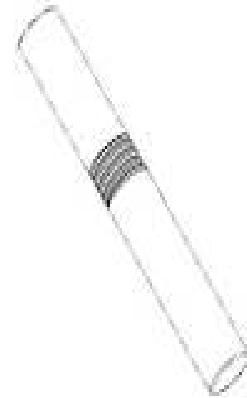
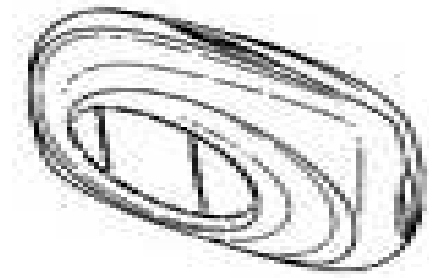

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

- У форми спољног облика самог производа, односно паковања и амбалаже код **Козметичке индустрије** која се бави производњом хемијских препарата који се користе за чишћење и полирање, како у самој индустрији, тако и у домаћинствима и производњом препарата за личну хигијену, парфема и тоалетних вода.

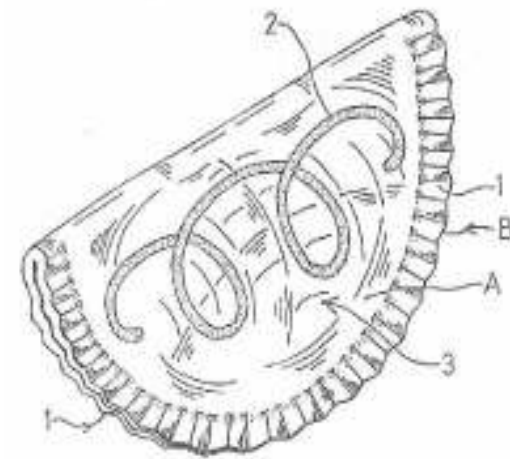
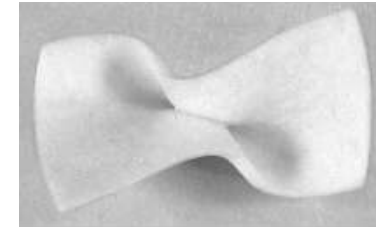
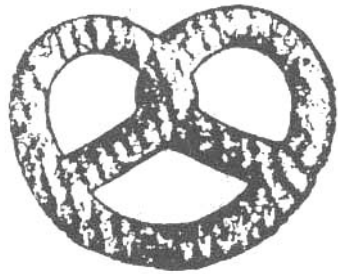

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Прехрамбена индустрија

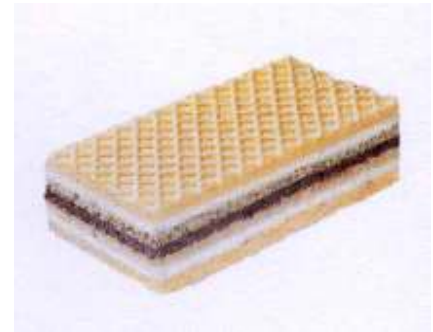
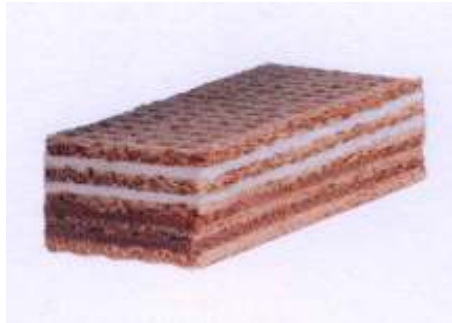
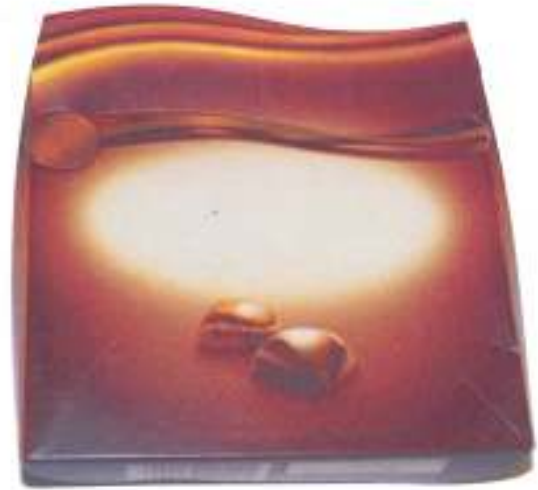
- Обухвата неколико грана које се баве различитим делатностима, а заштита индустријским дизајном код ове гране индустрије би могла да игра улогу у виду:
- Спољног облика самог производа и паковања производа код **Млинско-пекарске индустрије**

- Спољног облика самог производа и паковања производа код **Кондиторске индустрије**

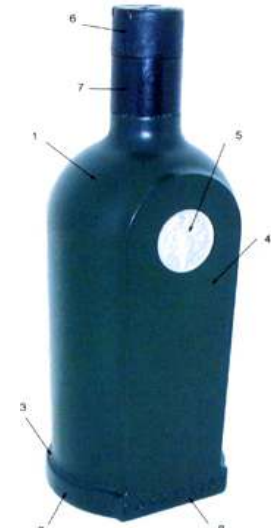

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

- Спољног облика амбалаже код **Индустрије за прераду и производњу уља**, као и код **Индустрије алкохолних пића**

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

- Спољног облика амбалаже, паковања, етикета и налепница код **Индустрије за прераду воћа и поврћа**

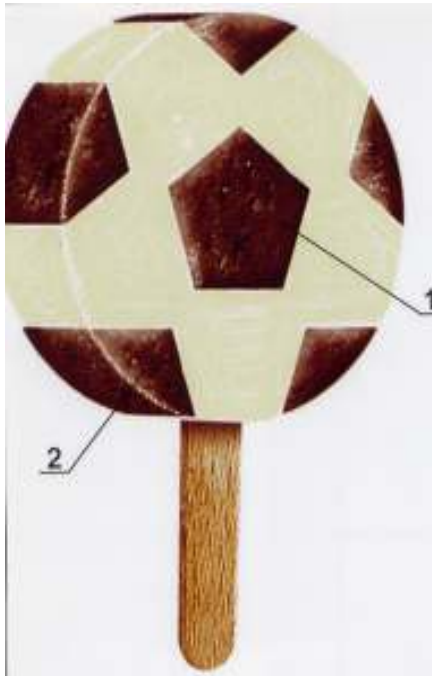

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

- као и код **Млекарске индустрије, Меснопрерађивачке индустрије и Индустрије за конзервирање рибе**

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Текстилна индустрија

- Представља једну од најстаријих индустријских грана чији је крајњи продукт производња одеће и разне врсте тканина.
- Данас текстилна индустрија у Србији броји више од 1200 компанија, а већину чине приватна мала и средња предузећа.
- Инвестира огромне суме новца за стварање нових и оригиналних дизајна сваке године.
- Заштита индустријским дизајном се огледа у форми тродимензионалног производа или дводимензионалне текстилне шаре.

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Индустрија намештаја

- Запошљава више од 15000 радника у преко 2000 компанија и око 3000 радионица за производњу намештаја од дрвета.
- У Србији се производе скоро све категорије намештаја: намештај за домаћинства, угоститељске објекте, болничке објекте и школе.
- Производи се тапациран намештај, намештај од масива и плочаст намештај.
- Да би повећали извоз многи произвођачи постају иновативнији на пољу дизајна, функционалности, а нарочито у примени нових еколошких материјала.

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Аутомобилска индустрија

- Аутомобилска индустрија у Србији се састоји од шест произвођача моторних возила и око 70 добављача компоненти.
- Домаћа производња моторних возила се састоји од произвођача путничких и комерцијалних возила, лаких , средњих и тешких камиона и аутобуса.
- Шест произвођача возила у Србији запошљава око 7000 радника.
- Заштита индустријским дизајном се огледа у спољном облику производа, као и његових делова.

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Значај заштите индустријског дизајна са економског аспекта

- Подстиче економски развој
- Доводи до раста БДП-а
- Повећања извоза
- Подстиче истраживање и развој
- Смањује одлив домаћих дизајнера
- Доводи до отварања нових радних места

- У земљама у транзицији, право интелектуалне својине има једну додатну карактеристичну функцију, која је са становишта економске политике, понекад у првом плану. Реч је о функцији привлачења директних страних инвестиција.
- Ефикасна правна заштита, а нарочито ефикасно спровођење права интелектуалне својине охрабрује иностране фирме да у земљу донесу производе и услуге засноване на новим технологијама, реномираним робним маркама, као и креативну индустрију.
- Заштита индустријским дизајном је битна у данашњој привреди која је заснована на знању и помаже предузећима у борби са снажном конкуренцијом на тржишту.

Зашто је потребно заштити индустријски дизајн?

- Индустријски дизајн повећава вредност производа, чини га привлачним и допадљивим за купце, па чак може бити његова једина продајна вредност.
- То је део успешне пословне логике, јер јача пословну конкурентност и често се остварују додатни приходи.
- Регистрацијом индустријског дизајна његов власник је у могућности да спречи да буде копиран и опонашан од стране конкуренције и на тај начин долази до јачања конкурентске позиције на тржишту.

- Регистрација индустријског дизајна доприноси остваривању правичног повраћаја средстава уложених у креирање и маркетинг дизајна одређеног производа, чиме се повећава добит предузећа.
- Индустријски дизајн је једно од пословних добара које може повећати комерцијалну вредност предузећа и његових производа.
- Заштићен индустријски дизајн омогућава свом носиоцу да га економски искоришћава, односно да га преноси на друга лица, може давати лиценцу за његово коришћење или га користити као залог.

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије

Хвала на пажњи

Катарина Чавор

Саветник у групи за дизајн
и ознаке географског порекла

kcavor@zis.gov.rs